

lig i de sidste Aar Juraen og — for ganske enkeltes Vedkommende — Teologien.

Overhovedet er der saa mange interessante Sammenligninger og lagttagelser at gøre ud af denne: »Welt-correspondentz«, at den fortjener at læses af enhver, der har Interesse for Kvindesagen (de hollandske Artikler er bag i Bogen oversat paa Tysk, Fransk og Engelsk — saa deraf skal man ikke lade sig skræmme).

Den kvindelige Studenterforening i Leiden fortjener virkelig Paaskønnelse for det interessante Materiale, den her har samlet.

I.

August Wimmer: Degenererede Børn. Studier over sjælelige Udartningstilstande i Barnealderen. (Gyldendalske Boghandel. Nordisk Forlag.)

Degenererede Børn — en kraftig Paamindeelse fra Naturens Side til Mennesker om det Ansvar, de har over for Afkommet, overfor Slægten som Helhed.

Spørgsmaalet om degenererede Børn maa i høj Grad interessere Kvinder, først i deres Egenskab af Mødre, men ogsaa som Opdragere i Skole, i Børnehjem, i Opdragelsesanstalter o. s. v., og sidst, men ikke mindst som Samfundsborgere. For det er et Spørgsmaal af vidtrækkende Betydning for Samfundet, dybest set et socialøkonomisk Spørgsmaal. Det Grundlag, hvorpaa vort nuværende økonomiske Samfundsliv føres med den dybe Fatigdom nedad til den overdaadige Rigdom opadtil og den ret anspændende Kamp for en stor Del af Middelklassens Vedkommende for ikke at synke ned i de fattiges Rækker afgiver jo den gunstigst mulige Jordbund for Slægtens baade legemlige og aandelige Udartning. Men saalænge der endnu ikke er foretaget eller foretages noget virkeligt for at gøre det socialøkonomiske Arbejdsgrundlag retfærdigt, saalænge altsaa den første Betingelse for, at en Kamp mod Degenerationen kan føres med afgørende Virkning, endnu ikke er tilvejebragt, maa der dog arbejdes paa i det mindste at mildne Degenerationens Følger for Slægten.

Denne af Dr. med. Wimmer udgivne Bog er det første Arbejde i sin Art, der foreligger paa dansk og som er et Forsøg paa at vække Forstaaelse af og Interesse for en fornuftmæssig Behandling af degenererede Børn i den Udstrækning, det lader sig gøre under de nuværende Samfundsforhold.

Det gælder da for det første en tidlig Erkendelse af det degenererede Barn og en bevidst planmæssig Opdragelse af det. En for-

standig, sagkyndig Opdragelse vil i adskillige Tilfælde kunne bevirke, at det i svagere Grad nervøst anlagte Barn og selv det mere degenerativt prægede Barn vil kunne holdes oppe, ikke i saa høj Grad blive behersket af sit sygelige Anlæg. For det i mindre Grad aandsvage Barn vil det være et stort Gode, at det erkendes som saadant og ikke tvinges til at følge Trup med sine normale Kammerater, og med Hensyn til det moralsk udartede, er det af Vigtighed, at det fjernes fra andre Børn, at det ikke skal virke smittende og derved ødelæggende paa disse.

Hos det i højere Grad aandsvage Barn og det moralsk udartede træder de samfunds-fjendtlige Drifter stærkest frem, givende sig Udslag i Forbrydelser af forskellig Natur og til disse to Arter af degenererede Børn giver de fattige det største Bidrag. Det er her Alkoholismen, som med en forfærdende Styrke virker med til Slægtens Udartning, især ytrende sig som Aandssvaghed fra mildere Grader til den dybeste Idioti.

Bogen vil kunne bidrage til, at der bliver større Forstaaelse hos det offentlige for hele dette Spørgsmaal, saaledes at der, naar det gælder Værgeraadsbørn, vil blive krævet sagkyndig Hjælp af en Sindssygelæge til Bedømmelse af disse, og at der ved Ansættelse af Skolelæger — i det mindste hos nogle af disse — fordres en særlig Uddannelse i Sindssygdomme.

For Ikke-Fagfolk kunde det have været ønskeligt at de særlige lægevidenskabelige Udtryk ikke var anvendt i saa stor Udstrækning, men især Afsnittene om det hysteriske, neurasteniske, overfølsomme og fantastisk-ophidsede Barn vil sikkert kunne læses med Udbytte ogsaa af Ikke-Fagfolk, hvilket i endnu højere Grad gælder Slutningskapitlet om Børnede-generationens Bekæmpelse.

Det er et Arbejde, der giver Stof til Eftertanke.

I højere Grad end paa noget andet Omraade gælder her Englændernes: »prevention is better than cure*)«.

Regine Petersen.

Elise Aubert: »Fra de gamle Præstegaarde«. Anden forøgede Udgave. Aschehoug & Co.

Denne Bog er sikker paa at finde Læsere. Forfatterinden har som Præstedatter henlevet sin Barndom i Finmarken mellem Lapper og Kvæner og forulykkede Eksistenser fra alle

*) Det er bedre at forebygge, end at helbrede.